

بررسی تأثیر تحریک الکتریکی عصب از راه پوست (TENS) بر شدت درد تزریق زیر جلدی

محمد رضا عسگری*

دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده پرستاری و پرایزشکی

خلاصه

سابقه و هدف: درد یکی از شایع‌ترین مشکلات پزشکی است که پرستاران در عرصه مراقبت بالینی با آن مواجه می‌شوند، درد در اثر عوامل مختلفی ایجاد می‌شود. یکی از علل شایع درد در موقعیت بالینی، تزریق دارو از راه تزریق زیر جلدی می‌باشد. یکی از مهم‌ترین وظایف پرستار، کاهش درد ناشی از تزریق است. هدف از این مطالعه، بررسی تأثیر تحریک عصب از راه پوست (Transcutaneous Electrical Nerve Stimulation, TENS) بر شدت درد تزریق زیر جلدی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر روی ۶۰ بیمار بستری در بخش CCU بیمارستان فاطمیه سمنان انجام شد. این بیماران هپارین را از راه تزریق زیر جلدی دریافت می‌کردند. در این مطالعه، شدت درد ناشی از تزریق زیر جلدی در سه حالت؛ بدون استفاده از TENS، با استفاده از TENS، و با استفاده از پلاسبو TENS مورد بررسی قرار گرفت. شدت درد بیماران توسط مقیاس مقایسه‌ای بصری (VAS) اندازه‌گیری شد درد ارزیابی شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بین شدت درد بیماران در دو حالت تزریق زیر جلدی بدون استفاده از TENS و با استفاده از TENS، اختلاف معنی داری ($P < 0.05$) وجود دارد، به طوری که شدت درد در حالت تزریق زیر جلدی با استفاده از TENS کمتر بوده است. همچنین، بین شدت درد بیماران در دو حالت تزریق زیر جلدی با استفاده از TENS و با استفاده از پلاسبو TENS، اختلاف معنی داری ($P < 0.05$) وجود دارد، به طوری که شدت درد در حالت تزریق زیر جلدی با استفاده از TENS کمتر بوده است. اما بین شدت درد بیماران در دو حالت تزریق زیر جلدی با استفاده از پلاسبو TENS و بدون استفاده از TENS، اختلاف معنی داری وجود ندارد.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها حاکی از این است که بیماران در حالت تزریق زیر جلدی همراه با استفاده از TENS درد کمتری را نسبت به سایر حالت‌ها احساس نموده‌اند، لذا TENS در کاهش درد ناشی از تزریق زیر جلدی مؤثر بوده است. بنابراین می‌توان TENS را به عنوان یک روش مؤثر جهت کاهش درد ناشی از تزریق زیر جلدی پیشنهاد نمود.

واژه‌های کلیدی: تحریک الکتریکی عصب از طریق پوست، درد، تزریق زیر جلدی، پلاسبو

مقدمه

تحصیل و تکمیل آن کوشیده و همواره دستاوردهای حیات بخش و شگفت‌انگیزی داشته است [۱]. درد یکی از شایع‌ترین مشکلات پزشکی است که پرستاران در عرصه مراقبت بالینی با آن مواجه می‌شوند.

درد، تاریخچه‌ای به قدمت وجود انسان دارد. شناخت و درمان درد، از کهن‌ترین علومی است که انسان از آغاز خلقت با تلاش مداوم و خستگی ناپذیر در